

Odaterad, gjord av
Bo Lindvall,
sakkunnig, ent. uppgr.
fr. honom
2015,

Skötselplan Roslags- Breviks allmänningar

Allmänt:

Den första frågeställningen är: Vilket mål vi uppnå. En lämplig målbeskrivning kan vara att:

Skapa naturvärden och så långt som möjligt slå vakt om medlemmarnas boende och trivsel.

Satsar man maximalt på att skapa naturvärden går det sannolikt ut över trivseln för de enskilda boende i området. Satsar vi enbart på trivseln går det ut över naturvärdena. Det gäller alltså att hitta en medelväg.

Det gäller också att lägga ambitionen på en nivå som inte kräver för mycket resurser i form av arbete eller pengar, kort sagt; allmänningarna skall vara lättskötta och inte fordra allt för stora ekonomiska insatser.

Då en del skötselåtgärder kräver avverkning eller röjning är det lämpligaste att kontakta en skogsentreprenör som har utrustning och kompetens att sköta jobbet. Han kan vanligen arbeta på vardagarna då de olika åtgärderna varken stör eller framkallar fara. Självklart kostar en entreprenör pengar. En kostnad som till en viss del eller helt kan mötas av att det faller en hel del virke, om de boende accepterar nedanstående eller liknande plan.

Då det rör sig om ganska "sega" ekosystem är det viktigt att lägga en tidsaspekt på planen. Kort sagt vilka värden vill vi skapa på sikt. Ett överblickbart perspektiv är kanske tio år. Men i bakhuvudet kan gott ligga en längre tidshorizont, kanske 30 år.

Att få planen i stora drag accepterad av de boende i området kommer att kräva en informations- och beslutsrunda. Nyckelordet är delaktighet. Säkerligen är det bästa sättet att sända ut styrelsens förslag inför årsmötet samt komplettera detta med en exkursion där man studerar området i fält. Självklart bör styrelsen också exkurera och komma med synpunkter. Helt enkelt "prata ihop sig" om den plan som skall gå ut.

För att få en rimlig arbetsinsats och ekonomisk insats föreslås att vi tar ett eller två områden per år. Vid arbetsdagar kan lämpligen ett antal personer avdelas för att, där så behövs, avverka och dra ihop ris och kvistar för bränning. I övrigt läggs slätter ut på en bonde/entreprenör.

Hur vi skall sköta allmänningarna är ingen "soloflygning". Se nedanstående plan som ett utkast att samtala om.

Det vilda

De vilda djurens villkor är en viktig förutsättning av allmänningarnas skötselplan. Inom området har observerats: rådjur, (vilket alla trädgårdsägare säkerligen är medvetna om) älgtjur samt ko med kalv, räv (håller nere rådjursstammen genom att ta kid), lodjur, vildmink vildsvinsspår samt fälthare. Dessutom ett antal fåglar; gräsand, skrak, knipa, vigg, mås ringduvor, trut med fler arter. Att räkna upp alla skulle föra för långt. Då och då passerar havsörnar området på hög höjd.

Vid utarrenderandet av jakten bör sättas som villkor att räven fredas och att minkfällor placeras ut väster om T- bryggan. Att stadigvarande placera ut och vittja minkfällor är arbetskrävande. Men ett rimligt krav på jägarna är att de håller efter minken i en eller fler veckor under november/december då få människor rör sig i området.

De flesta viltarter behöver inga speciella insatser för att trivas i området. Här finns skogspartier där de kan finna skydd. Inte heller foderutbudet är en minimerande faktor. Sannolikt skulle fågelpopulationen må bra av att ett antal fågelholkar placerades ut i skogspartierna samt att träd som kan utvecklas till bo- träd sparades. Längs med sjöstranden, södra delen av område VII, kan lämpligen ett antal knipholkar placeras ut.

Allmänningarna har olika karaktär och kräver olika skötselinsatser. För tydlighets skull delas de in med hjälp av romerska siffror på bifogade karta.

Område I

Nuvarande vegetation utseende: Området är tydligen gammal åkermark/ängsmark. På området växer ett antal granar, tallar och några höga enbuskar i stenskravel (gamla odlingsrösen?) dessutom finns ett antal björkar i området. I dikena växer buskage av sälg. Trädvegetation är på väg in efter kanterna. Om inget görs kommer området på sikt att växa igen med videsnår, björksly samt "vargar" av tall eller gran. D.v.s. yviga förväxande träd.

Mål för skötseln: En öppen grön kil mellan Norrängsslingan och fastigheter v. om ängen.

Skötsel: Rönjning av videsnår, björk och solitära barrträd. Rönjning av kantzoner för att hejda igenväxningen. Riset dras ihop i en hög i stenskravlet och bränns. De större träden erbjuds som ved mot att spekulanten avverkar dem och drar grenar och toppar till en hög med övrigt brännbart material. Enarna i stenskravlen sparas. Årlig slåtter av gräsytorna.

Område II

Nuvarande vegetation: Vuxna träd av tall, björk och gran. Kort sagt, vanlig skogsmark.

Mål för skötseln. Bibehålla skogskaraktären.

Skötsel: Ingen åtgärd.

Område III

Nuvarande utseende: Vegetation: Norra delen av området är tydligen fuktigt med diken i vilka det växer bladvass och sälgsnår. På torrare delar av marken finns unga björkar, björksly. Om inget görs kommer området på sikt att växa igen. Södra delen av området är torrare skogsmark.

Mål för skötseln: Skapa ett trevligt blickfång för boende söder om trekanten mellan Lerviksvägen och Gammelstigen, längs Norrängsslingan samt för trafikanter på Lerviksvägen. Detta i form av en björkskog med inslag av fågelbär, andra trädslag kan övervägas. Säkerligen måste träden skyddas av hönsnät på 2"4 stölar.

Skötsel: Dikesrensning med hjälp av grävare för att få flöde i diken samt avlägsna bladvassen. Rövning av sälgsnår. Plantering av ytterligare björkar och satsande på dem som finns. I områdets södra del ingen åtgärd.

Område IV

Nuvarande utseende: branten i områdets norra del är gles skogsmark med stora tallar. Området mot Tolvmansvägen är något sorts restområde med vass i diken och lövsly på de plana delarna.

Mål för skötseln: På sikt låta de stora tallarna dominera. Röja de plana partierna för att hålla efter lövslyet.

Skötsel: Ingen brådska, kanske bör någon gå över de plana partierna med en röjsåg. När det blir dags att gå in i skogspartiet och gallra bör asparna ringbarkas ett år i förväg för att hindra att stubbskott kommer upp. Gallringen bör ta fasta på att hjälpa fram de stora tallarna. Kör man i området bör det ske på tjälad mark eller med maskiner med så lågt marktryck att det inte resulterar i körsador. Som sagt – ingen ko på isen.

Område v

Nuvarande utseende: Området präglas av stora aspar med inslag av stora tallar och är en förlängning av område IV. Längst i väster mot parkeringsplatsen finns hasselbuskar. Träden skuggar effektivt fastigheterna 1:66 – 1:69.

Mål för skötseln: Ge ljus till fastigheterna längs Tolvmansvägens s. sida. Ta vara på de stora tallar som finns i området.

Skötsel: För att ge ljus till de skuggade fastigheterna längs Tolvmansvägen föreslås ett ganska hårt gallringsingrepp där asparna tas bort efter att ha ringbarkats. Lite försiktigare gallring mot parkeringsplatsen

Område VI

Nuvarande utseende: Öppen mark med en björk och talldunge samt en ekdunge. Delvis vassvegetation i områdets n.del.

Mål för skötsel: Bibehålla den öppna karaktären och sköta dungarna.

Skötsel: Gräsyrtorna slås en gång per år. Talldungen/ björkdungen gallras lätt

Område VII

Nuvarande utseende: Alkärr med vassvegetation ned mot trälhavet.

Mål för skötseln: Låta området, i stora drag, se ut som det gör idag.

Skötsel: Inga åtgärder. Möjligen sätta upp ett antal knipholkar på alarna och kanske slyröjning närmast stigen till badet. Båtplatsen och badet sköts med tanke på att besökarna skall på olika sätt kunna njuta av Trälhavet.

Område VIII

Nuvarande utseende: Områdets v. del präglas av 300- åriga tallar, fullväxta ekar, ett par gamla (friska) granar, hässlen och snår av slån nedmot stigen. En rik örtflora, med ett flertal vår och sommarblommor och dramatiska klippstup. En unik plats. I områdets o. del har ett antal tallar avverkats resultatet har blivit ett uppslag av sly som varken har skönhetsvärden eller naturvärden.

Mål för skötseln: Ta tillvara områdets stora naturvärden. Skapa en refug för fågelliv och annat vilt. En sydsluttning med gamla träd och rik ört- och undervegetation är en tillgång för naturvärden som man bör vara rädd om. Hässlena sparas.

Skötsel: I områdets v. del. Inga som helst ingrepp. Fallna stammar (lågor) bör få ligga kvar. Död ved är en bristvara i naturen. På sikt kommer de att vara värd för svampar, mossor, kärlväxter och insekter. Möjligen kan en insats med röjsåg i områdets ö.del övervägas. Målet är att röja fram några stammar som på sikt kan utvecklas till stora träd.

(Ulf Didriks anm: En lång "slyfas" som inte är vacker. Huvudstammarna bör väljas tidigt och röjningen göras i flera omgångar. Ett av de viktigaste områdena i området.)

Område IX

Nuvarande utseende: Blandskog tall, björk, gran med inslag av ekar.

Mål för skötseln: Låta området vara en skog i utveckling.

Skötsel: Slyröjning i branten mot Stensnäs vägen.

Område X

Nuvarande utseende: Ogallrad skog med gran, asp, tall och björk. Ålder 65 år +. Har ej detaljstuderat eller borrat områdets träd.

Mål för skötseln: Bibehålla en grön skog i området.

Skötsel: Om någon åtgärd gallring.

Områdets något igenvuxna karaktär förstärks av ett antal fastigheter vid Hakvägen inte sköts utan ar fått växa igen. Detta är inte föreningens ansvar.

Övrigt: Ett sätt att sköta områdena I och VI är att arrendera ut dem till jordbrukare eller hästägare. Djuren kommer att effektivt beta områdena. Får eller highland cattle kommer dessutom att hugga in på slyet och skapa en beteslinje i landskapet. Dessutom kommer säkerligen ett antal personer att tycka det är trevligt med djur i miljön. Nackdelen är just att det är djur i landskapet. De lämnar spillning, drar till sig flugor och kräver ett visst engagemang av styrelsen eller en person denna utser. Stigen mellan Tolvmansvägen och Dalgången blir inte tillgänglig för cyklister etc. Dessutom krävs övergångar för fotgängare. Risken finns också för att djuren går ut efter kortslutning eller sabotage mot elstängslet.

En tanke är också att en del av arbetsstyrkan vid jobbardagarna vid sjön avdelas till enklare arbetsuppgifter, slyröjning, slybränning, trädplantering etc.

Sammanfattning.

Det övergripande målet är att förena de boendes trivsel med olika naturvårdsinsatser. Grönytorna sköts med slätter eller betesdjur. Sly röjs bort, annars kommer grönytorna efter några år att växa igen. Skogen gallras för att släppa fram ljus eller lämnas helt orörd ned mot sjön. DVS naturvårderna tas tillvara på det avsnittet. För att få det hela hanterligt personellt och ekonomiskt föreslås att en eller två arbetskrävande ytor tas per år. I de fall styrelsens överväger röjningsingrepp i skogen föreslås att dess görs av en skogsentreprenör.

Enligt uppdrag

Bo Lindevall

Z. ... berg

Brevik 13
Roslags-Breviks Fastighets
ägareförening u.p.a.

Brevik
Roslags-Breviks Fastighets
ägareförening u.p.a.

~~Var~~ = Ångar som stås.

= Öppet dikes

